

N:o 15.

Af herr **H. Hammarskjöld** m. fl., om skrifvelse till Kongl. Maj:t med begäran om utarbetande och framläggande af förslag till lag om obligatorisk sådd eller plantering af skog i vissa delar af landet.

Med kännedom om det öde, som hitintills drabbat alla förslag till förekommande af skogsförödelse, med undantag af den särskilda lagstiftningen i detta hänseende för Norr- och Vesterbottens län samt Gotland, kan det synas vara hopplöst att å nyo söka väcka denna fråga till lif; men en fråga af sådan vikt för hela landets framtid får icke falla, den måste förr eller senare finna sin lösning. Svårigheten är blott att finna, i hvilken rigtning denna lösning bör gå. Hittills framställda förslag hafva i allmänhet gått ut på att stadga utförselförbud för virke, som ej håller ett visst minimimått, och derigenom förhindra afverkning af den omogna ungsbogen. På denna grundval hafva norrbottens- och gotlandslagarne tillkommit. Men när det gäller att få samma princip tillämpad för hela landet, stöter man på svårigheter, som synas oöfvervinneliga. I första rummet jordegarens motvilja att underkasta sig den inskränkning i egande- eller nyttjanderätten, som en dimensionslag innebär, och i andra rummet svårigheten eller kanske omöjligheten att finna en minimidimension, som passar för alla orter och alla förhållanden.

För dem, som icke utan bekymmer för framtiden kunna åse, huru landets värdefullaste egendom, skogen, sköflas utan den ringaste hänsyn blott med tanke på stundens fördel, och som mena, att det dock icke längre går an att lägga armarne i kors och vänta på den dag, då hela folket skall af sig sjelf inse, att man måste hushålla med skogen, gäller det således att söka en utväg, hvarigenom landet skyddas för framtida skogsbrist, utan att något vare sig verkligt eller förment ingrepp i den enskildes eganderätt behöfver göras. En sådan utväg synes oss enklast vara att finna i ett lagstadgande

om skyldighet att sörja för återväxt. Vi vilja här med några ord antyda, huru vi tänkt oss ett sådant stadgande. Det kan i korthet uttryckas så, att den, som afverkar skog, skall, der marken blifvit barhuggen eller den qvarvarande ungsbogen blifvit så utglesnad och förstörd, att af densamma ingen duglig ståndsog kan uppväxa, vara skyldig att inom viss tid hafva genom sådd eller plantering sörjt för återväxten.

Vi afstå således från all tanke på en dimensionslag; vi unna skogs-egaren den fullkomligaste frihet att, på hvad sätt han behagar, realisera sin egendom; vi begära blott en återväxtlag. Man skall komma att häremot göra åtskilliga anmärkningar. Man skall t. ex. invända, att en dylik lag lätt kan kringgås; ingen kan förmena jordegaren att inhägnat till betesmark så stor del af sin skog som han vill och derigenom undandraga sig skyldigheten att plantera skog. Likaså kan invändas, att genom ett till öfverdrift utsträckt blädningssystem kan skogen förstöras lika mycket som genom barhuggning, utan att lagen om beredande af återväxt i dylika fall kan vinna tillämpning. Dessa invändningar hafva utan tvifvel sin betydelse, som icke får underskattas, men vi hålla före, att, äfven om på dessa eller andra sätt lagen komme att kringgås, sådana fall skulle komma att utgöra ett ringa antal i jemförelse med dem, i hvilka lagen kunde tillämpas, och att det icke skulle dröja länge, innan den motvilja, som lagen möjligtvis i början kunde väcka, skulle förvandlas till belåtenhet, i den mån jordegarna finge ögonen öppna för fördelarne af en lagstadgad skogskultur.

Villigt må medgifvas, att svårigheterna äro mycket stora vid affattandet af bestämmelser, som böra vara verksamma utan att vara tryckande, men ingen lär ännu med fog kunna påstå, att de äro ööfvervinneliga.

Beträffande den frågan, huru vida lagen skulle gälla landet i sin helhet eller icke, anse vi det vara själfklart, att de landsdelar, som redan hafva särskild skogslagstiftning, böra undantagas. Möjligt är äfven, att förhållandena i Norrland i allmänhet, kanske äfven i Dalarne, på grund af de stora ytvidderna äro sådana, att obligatorisk sådd eller plantering der icke ens vore möjlig utan allt för stor kostnad, och att således området för lagens tillämpning finge inskränkas. Sådant hindrar dock icke, att den kunde tillämpas i landets öfriga delar, der den behöfves kanske ännu bättre än i Norrland.

Då Riksdagen sedan många år anslagit medel att genom hushållnings-sällskapens försorg användas till befordrande af skogsodling, böra kostnaderna åtminstone för de mindre jordegarna ej kunna blifva af stor betydelse.

Kontrollen öfver lagens efterlefnad torde i första hand böra åligga kommunalnämnderna, hvilka skulle hafva att till Konungens befallningshafvande anmäla de fall af tredska eller försummelse, som kunde inträffa.

På grund af hvad nu blifvit anfördt, våga vi hemställa,

att Riksdagen ville besluta aflåtandet af en skrifvelse till Kongl. Maj:t med anhållan, att Kongl. Maj:t ville låta utarbета och för Riksdagen framlägga förslag till lag om obligatorisk sådd eller plantering af skog i de delar af landet, der det pröfvas lämpligt, och i hufvudsak i den riktning, som ofvan blifvit angifven.

Om remiss till vederbörligt utskott anhålles.

Stockholm den 23 januari 1895.

Hugo Hammarskjöld.

O. W. Redelius.

Nils Petersson.

Erik Andersson,
Värmlands län.

O. W. Lind.

J. Andersson,
Lysvik.

A. H. Göthberg.

Anders Olsson
i Ornakärr.

Emil Olsson.

Jöns Andersson,
Öhrstorp.